

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2240

Vragen van het lid **Van Houwelingen** (FvD) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de Gezondheidsraad* (ingezonden 8 februari 2022).

Antwoord van Minister **Kuipers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 28 maart 2022). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2006.

Vraag 1

Bent u ermee bekend dat de Gezondheidsraad zich presenteert als «een onafhankelijk adviesorgaan voor regering en parlement»?¹

Antwoord 1

Daar ben ik mee bekend.

Vraag 2

Kunt u beschrijven wat volgens u de betekenis is van de beschrijving «onafhankelijk adviesorgaan» in het geval van de Gezondheidsraad? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

De Gezondheidsraad is een adviescollege als bedoeld in de Kaderwet adviescolleges. Deze wet bevat waarborgen omtrent de onafhankelijkheid. De Gezondheidsraad adviseert onafhankelijk op basis van de stand van wetenschap. De raad kent vaste procedures om zorg te dragen voor wetenschappelijke kwaliteit en betreft bij de advisering verschillende invalshoeken. Experts nemen op persoonlijke titel deel aan een commissie en moeten alle relevante belangen van tevoren aangeven, zodat de raad kan beoordelen of deze belangen verenigbaar zijn met het werk van de commissie.

Vraag 3

In welke gevallen wordt de Gezondheidsraad door u om advies gevraagd? Zijn hiervoor specifieke criteria?

¹ Gezondheidsraad, 7 februari 2022, «Gezondheidsraad» (<https://www.gezondheidsraad.nl>)

Antwoord 3

De Gezondheidsraad brengt – gevraagd en ongevraagd – advies uit aan regering en parlement over de stand van de wetenschap voor kwesties binnen het hele spectrum van de volksgezondheid. Het gaat om vraagstukken waarbij een multidisciplinaire, gezaghebbende beoordeling belangrijk is voor de besluitvorming op dat onderwerp.

Vraag 4

Bent u ermee bekend dat de Gezondheidsraad bestaat uit een raad en een secretariaat en werkt met tijdelijke en vaste commissies?

Antwoord 4

Daar ben ik mee bekend.

Vraag 5

Bent u ermee bekend dat in de meeste gevallen de voorzitter van de Gezondheidsraad, op dit moment de heer Kullberg, uit het grote netwerk van deskundigen een multidisciplinaire commissie samenstelt die zich over de vraag gaat buigen?

Antwoord 5

Ik ben er mee bekend dat de voorzitter van de Gezondheidsraad, op basis van artikel 24 en 25 van de Gezondheidswet, commissies samenstelt. Dit geldt voor vaste commissies en tijdelijke commissies.

Vraag 6

Kunt u aangeven welke criteria de voorzitter van de Gezondheidsraad hanteert om deze commissies per adviesvraag samen te stellen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

De samenstelling van commissies wordt bepaald door de benodigde deskundigheid in relatie tot de adviesaanvraag. In het algemeen zijn de criteria voor het samenstellen van commissies: het streven naar (a) evenredige betrokkenheid van personen van verschillend geslacht en etnische of culturele achtergrond, en naar (b) een evenredige spreiding over de relevante wetenschappelijke disciplines en (c) een evenwichtige verdeling over universiteiten en onderzoeksinstellingen.

Vraag 7

Bent u ermee bekend dat de benoeming van de voorzitter van de Gezondheidsraad instemming nodig heeft van de ministerraad en dat de voorzitter wordt voorgedragen door de Minister van VWS, in het geval van de huidige voorzitter was dit toenmalig Minister van VWS De Jonge?²

Antwoord 7

Daar ben ik mee bekend. Conform artikel 11 van de Kaderwet adviescolleges, waar ook de Gezondheidsraad onder valt, worden de leden van de Gezondheidsraad (dus ook de voorzitter) bij koninklijk besluit benoemd. De regering (ministerraad) neemt in dat geval een besluit, op voordracht van de Minister van VWS.

Vraag 8

Kunt u aangeven in hoeverre de Gezondheidsraad een onafhankelijk adviesorgaan voor de regering is als de benoeming van de persoon die bepaalt wie er in de adviescommissies zitten, aangedragen wordt door de Minister van VWS en benoemd wordt door de ministerraad? Zo nee, waarom niet?

² Gezondheidsraad, 6 december 2019, «Prof. dr. Bart-Jan Kullberg nieuwe voorzitter Gezondheidsraad» (Prof. dr. Bart-Jan Kullberg nieuwe voorzitter Gezondheidsraad | Nieuwsbericht | Gezondheidsraad)

Antwoord 8

De werving en selectie van de voorzitter en vicevoorzitter van de Gezondheidsraad verloopt volgens een open sollicitatieprocedure, waarin de Gezondheidsraad is betrokken. De Minister van VWS draagt vervolgens de voorkeurskandidaat voor benoeming voor aan de ministerraad. De uitoefening van de bevoegdheid van de regering om ambtsdragers te benoemen, te schorsen en te ontslaan, is ten volle aan parlementaire controle onderworpen.³

Vraag 9

Bent u ermee bekend dat de Gezondheidsraad oog heeft voor ethische en maatschappelijke implicaties van wetenschappelijke ontwikkelingen, maar zich niet richt op de uitvoering van concreet beleid? Deelt u de visie dat de afweging die nodig is voor beleidsbeslissingen op basis van het advies van de Gezondheidsraad aan regering en parlement wordt overgelaten?⁴

Antwoord 9

Daar ben ik mee bekend en ik deel deze visie.

Vraag 10

Deelt u de conclusie dat de eindverantwoordelijkheid van besluitvorming op basis van adviezen van de Gezondheidsraad derhalve altijd bij het desbetreffende ministerie en dus de Minister van dat ministerie ligt? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 10

Deze conclusie deel ik.

Vraag 11

Bent u ermee bekend dat het Outbreak Management Team (OMT) COVID-19 en de Gezondheidsraad twee keer samen zijn gekomen, te weten op 4 en 14 januari 2021? Wat was de aanleiding om deze twee organen op dat moment samen te brengen? Waarom is dat na 14 januari 2021 niet meer het geval geweest?^{5 6}

Antwoord 11

Daar ben ik mee bekend. De aard van de vraagstelling, een combinatie van strategische vragen over de inzet van vaccins en de samenhang met maatregelen tegen het coronavirus, was de reden voor een gecombineerde adviesaanvraag aan het OMT en de Gezondheidsraad samen. Ook na 14 januari 2021 is gezamenlijk advies aan het OMT en de Gezondheidsraad gevraagd. Op 4 juni 2021 is een gezamenlijke adviesaanvraag aan de Gezondheidsraad en het OMT gesteld over het COVID-19-vaccinatiebeleid op de korte en middellange termijn. Hier hebben het OMT en de Gezondheidsraad op 17 juni 2021 op gereageerd.⁷

Vraag 12

Kunt u uw visie geven op de verhouding tussen het OMT en de Gezondheidsraad als het gaat om de advisering aan uw ministerie? In het uiterste geval van tegengestelde adviezen, heeft dan het OMT of de Gezondheidsraad het hoogste gezag?

Antwoord 12

Beide gremia vervullen een verschillende taak in deze pandemie. De Gezondheidsraad adviseert op basis van de stand van de wetenschap op het brede terrein van gezondheidszorg en volksgezondheid, waaronder de inzet van vaccins om de samenleving te beschermen tegen ernstige ziekte en sterfte. Het OMT adviseert over de algemene maatregelen voor de bestrijding

³ Kamerstuk 35 300 VII, nr. 117

⁴ Gezondheidsraad, 7 februari 2022, «Over ons, taak» (<https://www.gezondheidsraad.nl/over-ons/taak>)

⁵ RIVM, 4 januari 2021, «OMT-GR 1 | 4 januari 2021» (<https://www.rivm.nl/omt-gr-1>)

⁶ RIVM, 11 januari 2021, «OMT-GR 2 | 11 januari 2021» (<https://www.rivm.nl/omt-gr-2>)

⁷ <https://www.gezondheidsraad.nl/over-ons/documenten/adviezen/2021/06/17/advies-gr-en-omt-over-covid-19-vaccinatiestrategie-korte-en-middellange-termijn>

van infectieziekten (i.c. de coronapandemie) op basis van actuele wetenschappelijke informatie en vakkennis. Het kabinet betreft de adviezen van beide partijen bij de besluiten die in het kader van de pandemiebestrijding worden genomen.

Vraag 13

Bent u ermee bekend dat in de verslaglegging van de adviezen van de samenkomst van het OMT en de Gezondheidsraad op 4 en 14 januari 2021 niet vermeld is welke OMT-leden en welke afgevaardigden van de Gezondheidsraad hierbij aanwezig waren? Kunt u vermelden welke personen er bij deze vergaderingen aanwezig waren en hoe zij geselecteerd zijn? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 13

De Gezondheidsraad en het OMT zijn onafhankelijke adviesorganen. Zij gaan zelf over hun vertegenwoordiging.

Vraag 14

Bent u ermee bekend dat prof. dr. Hoebe lid is van de Commissie Medische Aspecten COVID-19 (CMA COVID-19) van de Gezondheidsraad en dat hij tevens een vast uitgenodigde expert van het OMT is?^{8 9 10}

Antwoord 14

Hier ben ik mee bekend.

Vraag 15

Bent u ermee bekend dat prof. dr. Koopmans lid is van de CMA COVID-19 van de Gezondheidsraad en dat zij tevens een vast uitgenodigde expert van het OMT is?^{11 12}

Antwoord 15

Hier ben ik mee bekend.

Vraag 16

Deelt u de visie dat gezien de overlap van dezelfde experts, Hoebe en Koopmans in het OMT COVID-19 en de CMA COVID-19 van de Gezondheidsraad, de adviezen van de Gezondheidsraad niet onafhankelijk zijn ten opzichte van de adviezen van het OMT COVID-19? Zo nee, waarom niet? Deelt u de mening dat het in een situatie als deze frappant is dat er experts zijn die een dubbelrol bekleeden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 16

Deze visie deel ik niet. Het OMT heeft een andere rol dan de Gezondheidsraad. Ik stel de zorgvuldige advisering van beide adviesorganen zeer op prijs en heb grote waardering voor de onvermoeibare inzet van de betrokken experts.

Vraag 17

Kunt u aangeven waarom u van mening bent dat deze functies wel of niet met elkaar verenigbaar zijn?

Antwoord 17

De Gezondheidsraad en het OMT vervullen allebei een andere rol bij de advisering over de pandemiebestrijding. Zowel de commissieleden bij de Gezondheidsraad als de leden van het OMT vullen een belangenverklaring in

⁸ Gezondheidsraad, 6 december 2019, «Prof. dr. Bart-Jan Kullberg nieuwe voorzitter Gezondheidsraad» (Prof. dr. Bart-Jan Kullberg nieuwe voorzitter Gezondheidsraad | Nieuwsbericht | Gezondheidsraad)

⁹ RIVM, 11 januari 2021, «OMT-GR 2 | 11 januari 2021» (<https://www.rivm.nl/omt-gr-2>)

¹⁰ Gezondheidsraad, 23 maart 2021, «prof. dr. C.J.P.A. Hoebe» (<https://www.gezondheidsraad.nl/over-ons/documenten/belangenverklaringen/2021/01/01/prof.-dr.-c.j.p.a.-hoebe>)

¹¹ Gezondheidsraad, 7 februari 2022, «Over ons, taak» (<https://www.gezondheidsraad.nl/over-ons/taak>)

¹² Tweede Kamer, 6 juli 2021, «Technische briefing door Gezondheidsraad» (Briefing over het coronavirus: volg het live | Tweede Kamer der Staten-Generaal)

conform de «Code ter voorkoming van oneigenlijke beïnvloeding door belangenverstremgeling» teneinde transparant te zijn en belangenverstremgeling te voorkomen. Het bestuur van de Gezondheidsraad en de voorzitter van het OMT toetst of deze belangen deelname in de weg staan en daarmee of functies verenigbaar zijn.

Vraag 18

Kunt u alle bovenstaande vragen afzonderlijk beantwoorden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 18

Ja.